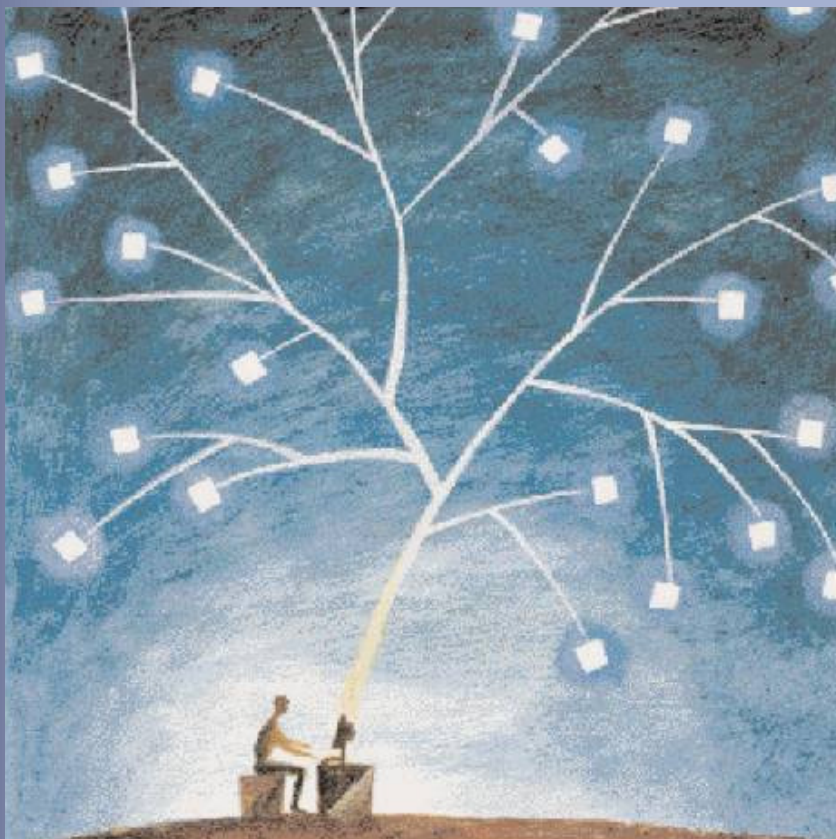

Prosjektnavn: Sosialt nettverk, kultur og fritid

Prosjektnummer: 2008/1/0427

Søkerorganisasjon: Norsk forbund for utviklingshemmede

Virksomhetsområde: Forebygging

Prosjektleder: Jarle Eknes

*Sluttrapport for prosjekt finansiert gjennom Extrastiftelsen
Helse og rehabilitering*

www.sorkompetanse.no

Forord

Gjennom støtte fra Extrastiftelsen Helse og rehabilitering har vi kunnet utvikle e-læringskurset “Kultur, fritid og sosialt nettverk”. Det har blitt gjennomført i tråd med prosjektsøknaden. Prosjektet har blitt utviklet og ferdigstilt innenfor de planlagte økonomiske rammer og tidsrammer, og ikke minst er omfang og innhold som beskrevet i prosjektsøknaden.

Sammen med to andre kurs er kurset plassert i portal på Helsekompetanse, se www.sorkompetanse.no

I oktober og november gjennomførte vi utprøving av kurset i Karmøy kommune. 190 personer bare i denne kommunen gjennomførte kurset, og ga oss tilbakemeldinger som gjør at vi kan videreutvikle kurset ytterligere. Kurset har fått gode evalueringer. Ca. 90 % av deltagerne var helt eller delvis enig i at kurset burde være obligatorisk for alle som arbeider for utviklingshemmede.

Vi skal i fortsettelsen arbeide aktivt med markedsføring for å sikre at kursene får stor utbredelse. Erfaringene fra Karmøy gir god grunn til optimisme rundt dette.

Takk til Extrastiftelsen Helse og rehabilitering som gjorde det mulig å lage dette kurset. Det at dere finansierte dette kurset, bidro til at andre aktører var villig til å bidra med midler til to andre e-læringskurs.

Takk til Nasjonalt senter for samhandling og telemedisin, som har gått veien sammen med oss i utvikling av tekniske og pedagogiske løsninger.

Takk til NFU som vi søkte midler gjennom, og ikke minst takk til alle forfatterne som har bidratt i e-læringskurset, og kursdeltagerne fra Karmøy som har bidratt med evalueringer slik at vi kan perfeksjonere innholdet ytterligere.

Oslo, 16. januar 2011

Jarle Eknes
Fagsjef Stiftelsen SOR

Sammendrag

Bakgrunn

Det er politiske føringer på at utviklingshemmede skal ha et kultur- og fritidstilbud som er "likeverdig med tilbudet til befolkningen for øvrig (Stortingsmelding nr. 47, 1989-1990, s. 63). Det ble også sagt at tilbudene så langt som mulig skulle være integrert og at man skulle utnytte eksisterende tilbud. Erfaringene har vist at man har fått til mye mindre på disse områdene enn man ønsket. Men noen har lykket.

Målsetting

Ved å vise til de mange gode eksemplene som eksisterer, har vi villet bidra til at flere med utviklingshemning kan få delta i gode kulturaktiviteter. Vi har tatt sikte på å utvikle og tilby et målrettet, lett tilgjengelig og kostnadsfritt kurs for tjenesteytere som yter omsorgstjenester til mennesker med utviklingshemning.

Gjennomføring

I prosjektet har vi utviklet e-læringskurs. Gjennom fagsamlinger har vi utviklet et pedagogisk konsept, og deretter bygget ut tekniske løsninger for å bygge dette opp. Vi har jobbet sammen med to teatergrupper, Empo TV og 3 andre videoproduksjonsmiljø for å utarbeide illustrerende video.

Resultater

Det er laget 11 kapitler som dekker forskjellige tema innen kultur, fritid og sosialt nettverk. Til sammen tar det ca. 8 timer å gjennomføre hele kurset. Deltagerne får kursbevis ved gjennomført kurs og bestått test. I prosjektets nest-siste fase gjennomførte 150 tjenesteytere i Karmøy kurset. 90 % av dem er ganske enig eller helt enig i at kurset Kultur, fritid og sosialt nettverk bør gjennomføres av alle. Kursene ble etter dette videreutviklet i tråd med kursdeltagernes tilbakemeldinger.

Innhold

Forord	0
Sammendrag	2
Bakgrunn for prosjektet / målsetting	5
Ansvarsreformen	5
Kunnskap for alle	5
Innhold	6
Prosjektgjennomføring / metode	6
Resultater og resultatvurdering	8
Evaluering av e-læringskurset	13
Oppsummering / konklusjon / videre planer	15
Referanser / litteratur.....	16
Vedlegg	17
Evalueringsrapport	17
Evaluering av e-læringskurs.....	18
Hvor kursene er gjennomført.....	18
Kultur, fritid og sosialt nettverk.....	19
Hvor lærerikt synes du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" har vært.....	19
Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er.....	20
Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er for de som ikke har helsefaglig utdanning.....	21
Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er for de som har ett-årig helsefaglig utdanning (f.eks. omsorgsarbeider)	21
Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er for de som har tre-årig helsefaglig utdanning eller mer.....	21
Hva likte du ved kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk"	22
Ikke fornøyd med i "Kultur, fritid, sosialt nettverk"	24
Vanskelighetsgraden på testen "Kultur, fritid, sosialt nettverk"	26
Tid brukt på "Kultur, fritid, sosialt nettverk"	27
Samlet vurdering.....	28

Tekniske problemer	28
"Alle burde gjennomføre kursene"	30
"Alle burde gjennomføre kursene" - Kultur, fritid og sosialt nettverk	30
Google Analytics	31
Helsekompetanse	31
Testene.....	32

Bakgrunn for prosjektet / målsetting

Ansvarsreformen

I dokumentene om ansvarsreformen finner en uttrykte målsettinger om at utviklingshemmede skal ha et kultur- og fritidstilbud som er "likeverdig med tilbudet til befolkningen for øvrig (Stortingsmelding nr. 47, 1989-1990, s. 63). Det ble også sagt at tilbudene så langt som mulig skulle være integrert og at man skulle utnytte eksisterende tilbud. Erfaringene har vist at man har fått til mye mindre på disse områdene enn man ønsket. I en undersøkelse fra 2002 (Utviklingshemmedes levekår 10 år etter reformen) konkluderer Tøssebro og Lundebj med at det kan se ut til at fritiden må regnes som institusjonsavviklingens taper.

Men vi har også sett mange eksempler på god tilrettelegging i forhold til å integreres i lokalsamfunnet og det å ha mulighet til å delta på kulturaktiviteter på lik linje med andre innbyggere. Integreringsaktivitetene har ofte bidratt til å gi et rikere liv gjennom egenaktiviteter og opplevelser. Ved å vise til de mange gode eksemplene som eksisterer, kan vi bidra til at flere med utviklingshemning kan få delta i gode kulturaktiviteter.

Svært mange med utviklingshemning opplever at de har færre venner og bekjente enn andre. Hos mange kan ensomheten bli stor, noe som gjør dem mer utsatt for potensiell utnytting, og de kan bli mer sårbare for å utvikle psykiske lidelser. Det finnes en rekke muligheter for å tilrettelegge for kvantitativ og kvalitativ bedring av sosiale nettverk, men bevisstheten og kunnskapen om dette er ofte lav. Dette vil vi bidra til å gjøre noe med gjennom utviklingen av dette kurset.

Kunnskap for alle

Vi har tatt sikte på å utvikle og tilby et målrettet, lett tilgjengelig og kostnadsfritt kurs for tjenesteytere som yter omsorgstjenester til mennesker med utviklingshemning.

Vårt mål er å gi mulighet for kvalitetssikring av kunnskap blant ansatte som jobber direkte med og for personer med utviklingshemning. Videre vil vi bidra til å stimulere til refleksjon blant ansatte, og vekke interesse og trygghet i forhold til å ta videre utdanning. Kurset er internettbasert, og skal dermed kunne gjennomføres når som helst og hvor som helst hvor man har tilgang til internett.

Ved å tilby dette kurset prøver vi å legge til rette for og være pådriver for at det offentlige skal kunne ta sitt ansvar og jobbe godt og målrettet videre med tema sosiale nettverk, kultur og fritid for personer med utviklingshemning. Ved å fokusere på vellykkede eksempler på frivillige organisasjoners betydning innenfor disse tema, kan opplæringen også bidra til å stimulere tjenesteytere til å ta initiativ til og følge opp frivillige organisasjoners innsats for denne målgruppen.

Innhold

Kurset ble planlagt å ha varighet inntil 8 timer. Kurset skulle bestå av flere moduler. Den enkelte modul skulle ta fra 20 minutter til en time å gjennomføre. Det skulle legges opp til stor fleksibilitet, hvor man også kunne gjennomføre kurset i den rekkefølge man selv måtte ønske.

Følgende valg for innholdet i kurset ble satt opp:

- Realistiske dilemma og utfordringer fra praktisk miljøarbeid.
- Høy faglig og etisk kvalitet, fokus på gode holdninger, løsningsorienterte strategier og engasjement.
- Utarbeide arbeidsoppgaver og tester som må gjennomføres for å bestå kursene.
- Stor vekt på pedagogisk fremstilling, og høy kvalitet både på innhold og visuell presentasjon.
- Utarbeide mange korte videoinnslag, hvor personer med utviklingshemning står frem med sine tanker, refleksjoner og erfaringer.

Det skulle også utarbeides en funksjon som automatisk genererte kursbevis, slik at både den enkelte tjenesteyter og kommunene skal kunne dokumentere opplæring.

Prosjektgjennomføring / metode

Det ble engasjert en redaktør for arbeidet; Dr. art Rikke Gurgens Gjærum, forskningssjef ved Høgskolen i Harstad. Sammen med prosjektleder Jarle Eknes ble det utarbeidet en skisse for innholdet. Deretter tok vi kontakt med fagpersoner med særlig kompetanse på temaene vi ønsket å dekke i kurset.

Disse ble samlet til to-dagers arbeidsseminar hvor alle deltagerne skulle lære mer om hvilke muligheter som ligger i e-læringskurs, og hva som er suksessfaktorer.

Forfatterne kom med ønsker om videoinnslag som ville kunne illustrere tekstene deres godt. To teatergrupper ble engasjert for å rollespille tema. I tillegg har vi inngått samarbeid med TV-kanalen Empo TV, som på bakgrunn av våre ønsker laget reportasjer som kunne illustrere temaene.

Skuespilleren Kine Hellebust ble engasjert for å delta i introduksjonsvideo, samt enkelte av de illustrerende videoene i kurset.

I samarbeid med Karmøy kommune har tjenesteytere blitt engasjert til å prøve ut kurset, og gi oss tilbakemeldinger på hva de likte, hva de ikke syntes fungerte, samt forslag om endringer.

Nasjonalt senter for samhandling for telemedisin (NST) har utviklet tekniske løsninger for å møte de pedagogiske grepene vi ønsket. Vi har hatt mange møter og stort sett kommunikasjon flere ganger i uken om tekniske/pedagogiske måter å løse utfordringene på. Det ble opprettet et eget digitalt læringsrom hos NST, men det viste seg å være vanskelig for folk å benytte dette. De har heller ønsket epostkommunikasjon, telefoner og ikke minst personlige møter ansikt til ansikt. Og det har vi gjort i stor utstrekning. I tillegg har de hatt tilgang på NSTs nettverk til å se egne og kollegaers kapitler vokse frem til digitale kurs.

I samarbeid med NLA-høgskolen har vi også utviklet pensum og tilleggsmodul som kvalifiserer til studiepoeng. Dette er et ledd i en plan om å øke interessen for kurset, og dermed gjøre kurset mer utbredt.

Underveis i hele prosessen har vi parallelt med innholdsutviklingen arbeidet for å forberede god forankring i kommunene. Referansegruppen har vært sentral i denne planleggingen, med representanter fra NFU, KS, FO og Fagforbundet. Det har vært relativt lett å skape oppmerksomhet rundt kursene, både fordi arbeidet er nyskapende og fordi fagfolk ser at denne måten å formidle kunnskap på kan gi dem nye muligheter.

Vi har hatt et omfattende bruk av Quesback har i evalueringen av kurset. Det er opprettet egne spørreskjema for hvert av kapitlene, i tillegg til spørreskjema som måler overordnede tema samlet for hele kurset. Svarprosenten har vært litt i underkant av 50 %.

Resultater og resultatvurdering

Kurset ble publisert på nettet 15. oktober 2010. Det er tilgjengelig på www.sorkompetanse.no. Det er opprettet en portal for dette og to andre kurs. Portalen har navn "Mangfold og muligheter"

Det er blant annet oversiktlig informasjon om hvordan man oppnå studiepoeng, og tips om hvordan man oppnår best læringseffekt.

Video med Kine Hellebust introduserer kursene.

Mangfold og muligheter

Hjem Arbeid i andres hjem Betydningen av fritid og kultur Utfordrende atferd Tester Administrer

Introduksjonsvideo
Om kursene
Kursbevis
Studiepoeng
Tips for god læring

E-læringskurs for alle som arbeider for personer med utviklingshemning.

STIFTELSEN SOR

Arbeid i andres hjem Fritid, kultur og venner Utfordrende atferd

100% Last ned sertifikat 66% 100% Last ned sertifikat

Nederst på siden har man alltid oversikt over hvor langt man har kommet i kursene. For å bestå kurset må man ha vært inne på hver eneste side. I tillegg må man ha mer enn 75 % riktige svar på test som er knyttet til det enkelte kurs.

Når man har klikket på kurset "Betydningen av fritid, kultur og venner" kommer denne forsiden opp.

Skuespilleren /
artisten Kine
Hellebust starter med
å fortelle om kursets
innhold

Extrastiftelsens logo
fremkommer tydelig
på forsiden.

helsekompetanse.no

Min startside | Meldinger | Logg ut

Mangfold og muligheter | Forlat denne gruppa

Hjem | Arbeid i andres hjem | Betydningen av fritid og kultur | Utfordrende atferd | Tester

Velkommen til kurs 2: "Betydningen av fritid, kultur og venner"

Betydningen av fritid, kultur og venner

- Velkommen til kurs 2: "Betydningen av fritid, kultur og venner"
- Støttekontakt, kultur- og fritidsdeltagelse
- Selvstendig fritid
- Hvordan tilrettelegge fritidstilbud for andre
- A feriere - sammen om det hele
- Kulturelt mangfold
- Mål og mening
- Deltagelse for alle
- Betydningen av å ha sosiale nettverk
- Nettverkskartlegging
- Sosial kompetanse
- Samliv og seksualitet

Kurset viser betydningen av fritid, vennskap og kultureldeltagelse for personer med utviklingshemning.

STIFTELSEN SOR | ExtraStiftelsen
Helse og Rehabilitering

I venstremenyen får man oversikt over kapitlene som inngår i kurset.

Kurset består av en rekke kapitler. Hvert kapittel starter med oversikt over hensikt og læringsmål.

Støttekontakt, kultur- og fritidsdeltagelse

Tekst: Anders Midtsundstad

Hensikt med kapittelet

I dette e-læringskurset vil du få kunnskap om hva fritid er, og hvordan en kan arbeide for å sikre personer med en utviklingshemning bistand i en prosess hvor målet er å realisere idealene om en aktiv og meningsfylt tilværelse alene eller sammen med andre. Ingen mennesker er like. Kapittelet vil gi kunnskap om hva som kjennetegner fritiden og gi deg grunnleggende kunnskap som er viktig å ha kjennskap til for deg når en skal tilrettelegge fritid for andre. Dette gjør vi ved å se nærmere på følgende punkter:

- Fritiden
- Idealer og realiteter på fritidsarenaen
- Selvbestemmelse
- Støttekontakttjenesten - tre hovedløsninger
- Fritid med bistand
- Treningskontakt

Læringsmål

Når du har tatt dette kapittelet er målet at du som støtteperson for utviklingshemmede har fått økt kunnskap om hva som skal til for å bistå enkeltmennesker på fritidsarenaen, og hvordan en kan organisere tjenestetilbudet støttekontakt som er en lovpålagt tjeneste i alle kommuner.

Betydningen av fritid, kultur og venner

Velkommen til kurs 2: "Betydningen av fritid, kultur og venner"

Støttekontakt, kultur- og fritidsdeltagelse

- Fritiden
- Idealer og realiteter på fritidsarenaen
- Selvbestemmelse
- Støttekontakttjenesten - tre hovedløsninger
- Fritid med bistand
- Treningskontakt
- Anbefalt litteratur

- ☒ Selvstendig fritid
- ☒ Hvordan tilrettelegge fritidstilbud for andre
- ☒ Å feriere - sammen om det hele
- ☒ Kulturelt mangfold
- ☒ Mål og mening
- ☒ Deltagelse for alle
- ☒ Betydningen av å ha sosiale nettverk
- ☒ Netvervskartlegging
- ☒ Sosial kompetanse
- ☒ Samliv og seksualitet

Fritiden

Fritid kan defineres som den tiden vi disponerer til fritt valg av aktiviteter en har lyst til å gjøre, men ikke må. Det dreier seg om tid i løpet av døgnet en ikke sover, spiser eller utfører andre oppgaver som må gjøres som for eksempel å gå på skole eller arbeid. Fritid, eller fri tid kjennetegnes av at vi kan disponere denne på grunnlag av våre ønsker, behov og forutsetninger. Det er nok greit for de fleste av oss, men for mange personer med en utviklingshemning er dette ikke mulig uten ulike former for hjelp fra andre. Det er derfor viktig å være bevisst hvordan en kan bistå enkeltmennesker som har ulike former for behov knyttet til ulike former for fritidssysler.

Vi forbinder ofte fritid med tid til samvær sammen med venner og familie, lek, spill og hobbyaktiviteter, sport og friluftsliv og ulike aktiviteter knyttet til underholdning, shopping og ferie.

En del av vår fritid gir oss avkobling fra klokkeslett og forpliktelser, og er nært forbundet med samvær med andre mennesker. Ideelt sett er fritid resultat av frie valg, samtidig som den er underlagt forpliktelser. For eksempel må en møte til faste tider på korøvelser og lære seg sanger når en er med i et kor.

Om dagene kun er fri tid, kan fritiden bli kjedsomhet. Mange synes det er vanskelig å fylle rekken av dager med kun fri tid, med et innhold som gjør den innholdrik, meningsfylt og etterlengtet. For lite fri tid kan også være et problem, og andre opplever et forventningspress. Personer med utviklingshemning hører til alle disse gruppene; noen har fri tid de ikke greier å fylle på en god måte, andre har så mange aktiviteter på fritiden at de ikke får tid til å ta fri.

Spørsmål: Hva forstår du med begrepet fritid?

- Fritid er tiden når vi ikke har noe spesielt å gjøre.
- Fritid er den tiden vi mer eller mindre fritt kan bestemme over selv.
- Fritid er tiden vi bruker på organiserte fritidsaktiviteter.

Betydningen av fritid, kultur og venner

Velkommen til kurs 2: "Betydningen av fritid, kultur og venner"

Støttekontakt, kultur- og fritidsdeltagelse

Fritiden

Idealer og realiteter på fritidsarenaen

Selvbestemmelse

Støttekontakttjenesten - tre hovedløsninger

Fritid med bistand

Treningskontakt

Anbefalt litteratur

Selvstendig fritid

Hvordan tilrettelegge fritidstilbud for andre

Å feriere - sammen om det hele

Kulturelt mangfold

Mål og mening

Deltagelse for alle

Betydningen av å ha sosiale nettverk

Nettverkskartlegging

Sosial kompetanse

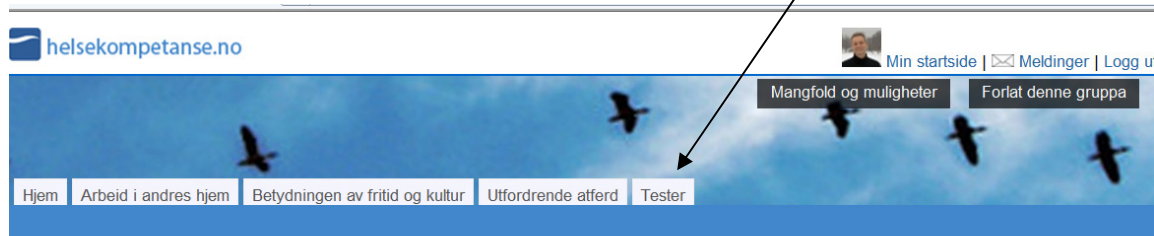
Samliv og seksualitet

Det er lagt inn en rekke spørsmål og refleksjonsoppgaver underveis. Når man klikker på svaralternativene får man tilbakemelding på det valget man har gjort, med refleksjoner fra forfatteren av kapittelet.

Det er også lagt inn en rekke oppgaver som man oppfordres til å gjennomgå i personalgruppen.

Når man har lest gjennom hele kurset kan man velge å gjennomføre test.

The screenshot shows the website helsekompetanse.no. The header includes the logo and navigation links: Min startside, Meldinger, and Logg ut. Below the header is a blue banner with the text 'Mangfold og muligheter' and 'Forlat denne gruppa'. The main navigation menu includes: Hjem, Arbeid i andres hjem, Betydningen av fritid og kultur, Utfordrende atferd, and Tester. The 'Tester' link is highlighted with a blue box and an arrow pointing to it from the text above. Below the navigation menu, there are buttons for 'Vis' and 'Ta'. The main content area displays the title 'Betydningen av fritid, kultur og venner' and the question 'Question 1 of 13: Hva er støttekontakttjenesten?'. Below the question, it says 'Velg ett alternativ:' and lists four radio button options: 'En tjeneste som tilbys i mange kommuner som et ulovfestet tiltak.', 'Et tilbud som tilbys personer under 26 år.', 'En lovpålagt tjeneste som alle kommuner må tilby.', and 'Et tilbud som tilbys av frivillige organisasjoner.'. At the bottom, there are buttons for 'Neste' and 'Hopp over'.

For å få kursbevis må man bestå testen.

Det har vært krevende å utarbeide kurset innenfor de økonomiske rammene vi hadde til rådighet. Den ene grunnen er at det har vært et nybrottsarbeid, hvor tekniske og pedagogiske løsninger har blitt utviklet underveis. Den andre grunnen er knyttet til det som åpenbart gjør e-læringskursene spesielt interessante å gjennomføre for kursdeltagerne, nemlig bruk av video. Ideelt sett burde vi ha brukt flere videoer enn det vi har gjort ved prosjektperiodens slutt. Men kursene skal videreutvikles, og vi har planlagt en rekke nye videoer som skal integreres i kurset det kommende året.

Vi er like fullt svært fornøyd med hvordan resultatet har blitt innenfor de rammene vi har hatt.

Evaluering av e-læringskurset

I utprøvningsfasen i Karmøy kommune har 230 personer registrert brukernavn og passord, ca 150 har gjennomført e-læringskurset. 77 personer har svart på spørreskjema om deres vurderinger av kurset.

Hjemme vs. Arbeidsplass

Det har vist seg at svært mange maskiner både på arbeidsplassene i Karmøy kommune og andre kommuner i landet ikke har mulighet for å spille av lyd. Dette er et stort problem for bruk av e-læringskurs. Det har derfor vært nødvendig å legge opp til at flertallet primært gjennomfører kurset hjemme hos seg selv. 75 % har utelukkende sittet hjemme ved privat pc når de har gjennomført kursene, mens 6,6 % utelukkende har gjennomført kurset på arbeidsplassen. De fleste som har gjennomført kurset på jobben har gjort dette i fellesskap på storskjerm.

E-læring for alle

Kursdeltagerne ble presentert for utsagnet "Alle som jobber for utviklingshemmede burde gjennomføre disse kursene", og skulle markere hvor enig eller uenige de var i dette utsagnet. Kursdeltagerne var overveldende positive. 90 % er ganske enig eller helt enig i at kurset Kultur, fritid og sosialt nettverk bør gjennomføres av alle.

Forbedringspotensial

Selv om kursdeltagerne samlet er svært positive, er det likevel forbedringspotensial i kurset. Hensikten med å teste ut kursene i denne fasen er å justere innhold og utvide med pedagogiske virkemidler slik at kvaliteten økes ytterligere.

Lærerikt

Vi har spurt hvor lærerikt de har opplevd kurset, vurdert på skala fra 1-6. Kurset Kultur, fritid og sosialt nettverk fikk gjennomsnittlig skåre 4,63. Med tanke på at deltagerne har en meget blandet bakgrunn, fra ufaglærte til ledere med videreutdanning, er dette et meget godt resultat.

Nyttig

I undersøkelsen ble deltagerne også bedt om å vurdere hvor nyttige de tror kurset vil være for personer uten helsefaglig utdanning, 1 årig helsefaglig utdanning og treårig helsefaglig utdanning eller mer (skala 1-6). Det har vært delte meninger om hvem som vil ha størst utbytte av dette. Noen mener at utbyttet er størst for de med høy utdanning, andre tror at de der de med 1-årig eller kortere utdanning som vil ha størst nytte.

For Kultur, fritid og sosialt nettverk ble nytteverdien anslått til 4,99 for dem uten helsefaglig utdanning, og 4,24 for dem som har tre års helsefaglig utdanning eller mer.

Tester

Det er registrert 285 fullførte testtagninger. 103 av de gjennomførte testene ga resultat ikke-bestått.

182 tester ble gjennomført med bestått. Gjennomsnittlig mestringsgrad er 80 %, altså 5 % over minstekravet for å bestå testen.

Det er likevel ikke grunn til å justere vanskelighetsgraden. Ingen vurderte dem som for vanskelige, en del vurderte dem som for lette, og det store flertall vurderte dem som passe vanskelig/lett. Selv om mange strøk en eller flere ganger på testene ønsker de altså ikke at de skal gjøres lettere. De vil ha en viss grad av utfordring. Men enkelte spørsmål og svaralternativer har likevel blitt kritisert. Det er derfor grunn til å justere eller erstatte enkelte spørsmål, selv om vanskelighetsgraden kan beholdes.

Tid

Det er gjerne vanskelig å huske hvor mye tid man benyttet på kursene i ettertid. Men deltagerne har i gjennomsnitt anslått å ha brukt 7,09 timer på Kultur, fritid og sosialt nettverk. Ettersom vi kommer til å supplere med en rekke nye videoinnslag, vil gjennomsnittlig sannsynligvis ligge på ca 8 timer om kort tid.

Positive forhold

Deltagerne trekker frem at de setter stor pris på videoinnslagene. Dette ønsker de enda mere av. Fleksibiliteten ved å kunne ta kursene når det passer dem best blir også trukket frem av mange som positive. Likeså bruk av refleksjonsoppgaver underveis, og valg av tema i kapitlene.

Negative forhold

Mange har vært irritert over at ikke alle videoene var på plass til utprøvingen. Enkelte kapitler trekkes også frem som alt for tunge og grundige. For enkelte kapitler har man reagert på dårlig språk og bruk av alt for lange setninger, samt for mye bruk av henvisninger til kilder og andre kapitler. De ønsker også flere praktiske eksempler.

Kapitlene

Det er store variasjoner i vurderingen av de enkelte kapitlene (skala 1-6). Når de skulle vurdere hvor lærerikt de opplevde hvert av de tretti kapitlene fikk ett av kapitlene gjennomsnittlig skåre på 4,09, mens ett fikk skåre 5,24. På spørsmål om nytteverdi ble spennet enda høyere, med variasjon fra 3.64 til 5,6. Kapitlet som ble vurdert som minst lettest fikk skåre 3,64, mens det mest letteste fikk skåre 5,04.

Dette – sammen med kommentarene deltagerne har gitt oss- viser at fremstillingsformen er for ujevn. Vi skal derfor benytte tiden frem til kurset skal lanseres i alle landets kommuner til å justere tekst, legge inn flere videoer og på andre måter å forbedre kapitlene.

Oppsummering / konklusjon / videre planer

Det har vært stor interesse om kurset, og det er godt evaluert av de som har prøvd ut kurset. Og bedre skal det bli. For egen regning fortsetter vi å videreutvikle kurset. Det vil bli lagt inn ca 20 videoer i tillegg til dem som er der i dag. Det er i dag bilder på mange av sidene, men vi kommer til å sørge for at alle sidene blir illustrert av videoklipp og/eller bilder.

Men uansett hvor godt innholdet er, regner vi det ikke som vellykket før vi kan konstatere at målgruppen virkelig bruker kurset i stort omfang, og opplever det som nyttig i sin innsats for personer med utviklingshemning.

Vi kommer derfor til å iverksette en omfattende markedsføring. Vi har allerede presentert kurset og konseptet på den årlige Fylkesmannskonferansen for Sosialtjenestelovens kapittel 4A, og er invitert til å komme på samlinger i regi av Fylkesmennene i mange av landets fylker. Videre har vi presentert kurset på FOs landskonferanse, og skal ha forelesning om dette på neste NAFO-seminar i mai. På vår egen SOR konferanse i mars skal Karmøy kommune presentere sine erfaringer med kurset, og på lederkonferanse i Bergen i mars skal vi presentere erfaringer fra dette kurset og videre muligheter for utvidelse. Vi har også avtale med to fagtidsskrift om å lage reportasjer om kursene.

Bergen kommune har vist særlig stor interesse for kurset, og vi skal i første omgang jobbe for implementering av kurset i deres opplæringsplan. Deretter vil vi jobbe spesielt mot Oslo kommune, før vi velger ut andre enkelt-kommuner. Vi vil deretter markedsføre kursene andre steder ved å vise til fornøyde brukere i de første satsingskommunene.

Referanser / litteratur

Kurset er tilgjengelig på www.sorkompetanse.no

Det er skrevet en artikkel i SOR Rapport om bruk av teater i e-læringskursene. Og Karmøy kommune har publisert en sak på sine nettsider om sine erfaringer med kursene. Disse er tilgjengelig gjennom linker på portalens forside. Også et utvalg av fremtidige artikler / omtaler vil legges der.

The screenshot shows the SOR Rapport portal interface. At the top, there is a navigation bar with links: [Hjem](#), [Arbeid i andres hjem](#), [Betydningen av fritid og kultur](#), [Uttfordrende atferd](#), and [Tester](#). Below this, on the left side, is a sidebar with links: [Introduksjonsvideo](#), [Om kursene](#) (highlighted), [Kursbevis](#), [Studiepoeng](#), and [Tips for god læring](#). The main content area is titled **Om kursene** and contains the following text:

Portalen "Mangfold og muligheter" inneholder tre e-læringskurs:

1. Å arbeide i andres hjem
2. Kultur, fritid og vennskap
3. Uttfordrende atferd

Målgruppen er personer som jobber direkte for mennesker med utviklingshemning.

Fleksibilitet

Det er lagt vekt på stor grad av fleksibilitet. Du kan benytte innholdet som kunnskapsbase for spesifikke tema du er interessert i, eller du kan gjennomføre ett eller alle kursene og få kursbevis. Er du interessert i ytterligere kompetanseheving, tilbys tilleggsmodule som gir deg 15 studiepoeng.

Noen vil velge å gjennomføre kurs alene, mens andre vil ta deler av kursene sammen med andre. Eller drøfte noen av kursenes tema på personalmøter eller i kollokviegrupper.

Praksisnære

Kursene skal oppleves som praksisnære og nyttige. Det er lagt inn en rekke videoklipp som kan gi godt grunnlag for diskusjon og refleksjon, og flere vil bli lagt til etter hvert. Vi oppfordrer kursdeltagerne til selv å delta på diskusjonsfora i kursene, og sende oss innspill og forslag som kan forbedre kursene ytterligere. Kursene er resultat av et faglig dugnadsarbeid som vi ønsker at skal omfatte enda flere engasjerte personer i fortsettelsen.

Omfang

Ønsker du å dokumentere kompetansehevingen gjennom kursbevis, kan du regne med tidsbruk på ca 8 timer på hvert kurs. Gjerne en time en dag, og to timer en annen dag du har tid og inspirasjon. Så lenge du har logget deg inn, vil du kunne gjennomføre kursene stykkevis og delt, fra flere forskjellige PC'er i et tempo og på tidspunkter som passer deg best.

Artikler

[Utproving av kursene i Karmøy kommune](#)

[Bruk av teater og video i e-læringskursene](#)

Vedlegg

Evalueringsrapport

I perioden 15. september til 1. november registrerte ca 190 personer seg som brukere av e-læringskursene i Mangfold og muligheter. De aller fleste av disse er fra Karmøy kommune.

I perioden 13.12.2010 til 31.12. 2010 svarte 77 personer på spørreskjema om erfaringer og vurderinger om e-læringskursene i portalen Mangfold og muligheter. 75 av dem hadde gjennomført Kultur, fritid og sosialt nettverk. 72 hadde gjennomført med kursbevis.

Første del av oversikten nedenfor omfatter denne undersøkelsen. Her vil vi presentere en samlet vurdering for kurset (ikke hvert kapittel).

Siste delen omfatter statistikk fra Google analytics og Helsekompetanse. Deriblant kort informasjon om testen.

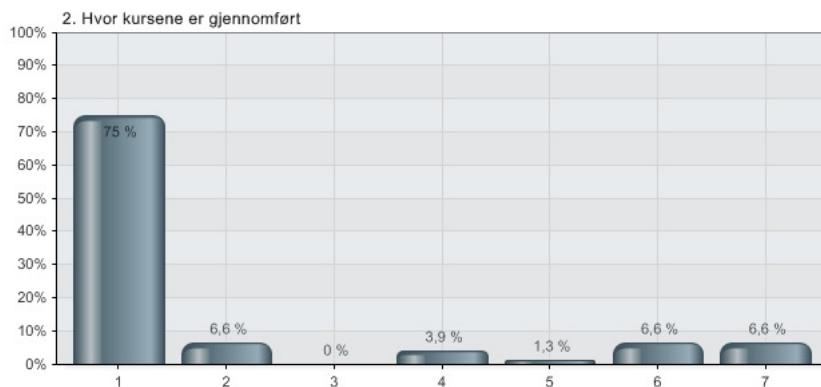
Det er også utarbeidet oversikt over hvor man får informasjon om hvert enkelt spørsmål som inngår i testene. Her vil man se hvor mange personer / hvor mange prosent som har valgt de forskjellige svaralternativene. Dette er distribuert til forfatterne av kurset.

I tillegg blir det utarbeidet et vedlegg for hvert enkelt kapittel, hvor forfatterne får en fyldigere tilbakemelding om kursdeltagernes vurderinger, samt prosjektleders forslag til endringer.

Evaluering av e-læringskurs

Hvor kursene er gjennomført

Har du gjennomført kursene mens du satt hjemme eller på arbeidsplassen din?:

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Bare hjemme	75,0 %	57
2 Mesteparten hjemme	6,6 %	5
3 Litt mer enn halvparten hjemme	0,0 %	0
4 Omtrent like mye hjemme som på arbeidsplassen	3,9 %	3
5 Litt mer enn halvparten på arbeidsplassen	1,3 %	1
6 Mesteparten på arbeidsplassen	6,6 %	5
7 Bare på arbeidsplassen	6,6 %	5
Total		76

75 % hadde gjennomført kursene utelukkende hjemme.

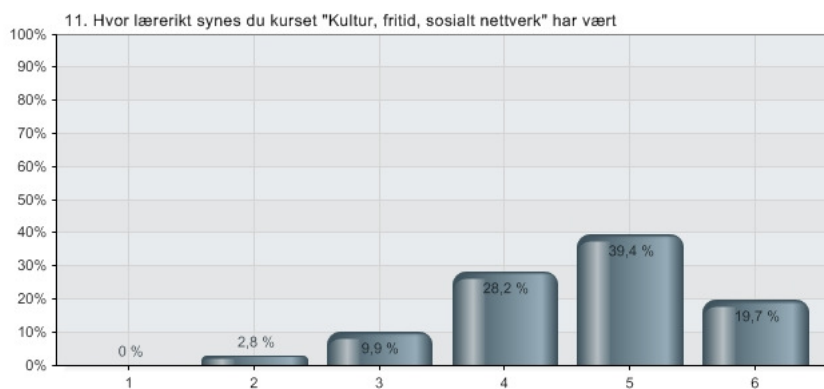
De som har gjennomført dem utelukkende på jobben, har gjort dette i fellessamling med visning på storskjerm og høytlesning.

Kultur, fritid og sosialt nettverk

Hvor lærerikt synes du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" har vært

Sett kryss ved det tallet som markerer din vurdering av kurset. 1 er dårligst og 6 er best på skalaen. Hvor lærerikt synes du kurset

"Kultur, fritid og sosialt nettverk" har vært?

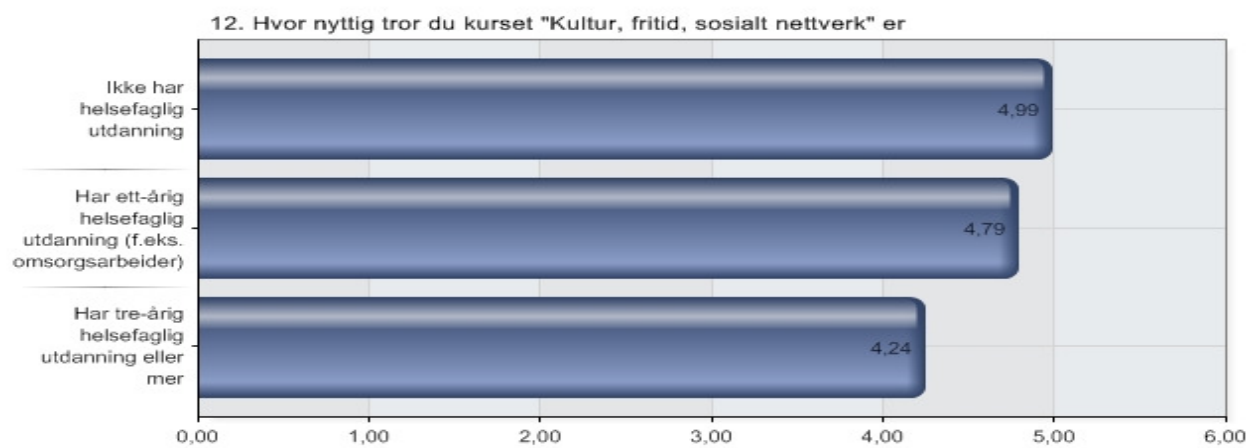

Alternativer	Prosent	Verdi
1 1	0,0 %	0
2 2	2,8 %	2
3 3	9,9 %	7
4 4	28,2 %	20
5 5	39,4 %	28
6 6	19,7 %	14
Total		71

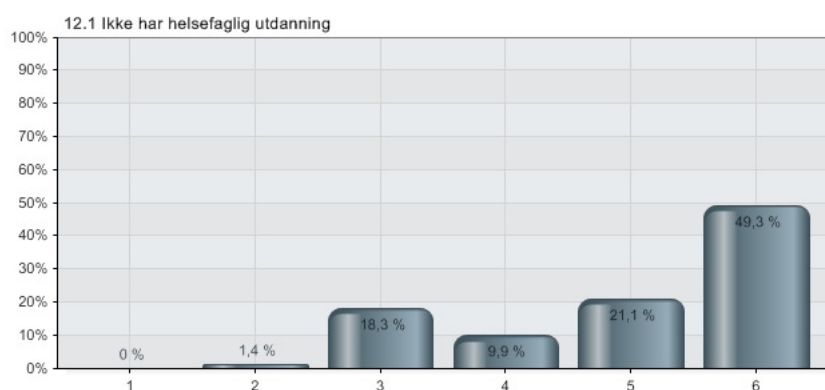
Gjennomsnittsvurderingen er 4,63.

Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er

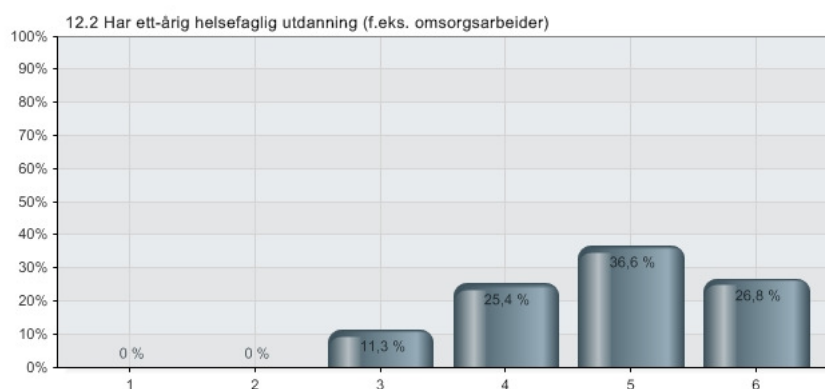
Hvor nyttige tror du kurset typisk vil kunne være for personale som:

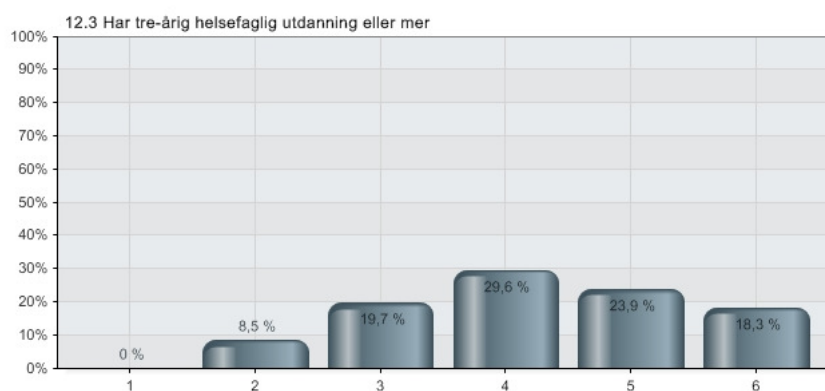
Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er for de som ikke har helsefaglig utdanning

Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er for de som har ett-årig helsefaglig utdanning (f.eks. omsorgsarbeider)

Hvor nyttig tror du kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk" er for de som har tre-årig helsefaglig utdanning eller mer

Hva likte du ved kurset "Kultur, fritid, sosialt nettverk"

- Interessant og lettlest
- Likte godt fokus på sosialt nettverk og sosial kompetanse- kunne vært mer fokus på dette.
- Fokus på kultur og fritidstilbud, og bredden på dette.
- Kapitlet om nettverksbygging og tema om selvstendig fritid, for her ble det så bra belyst viktigheten med tilrettelegging for den enkelte og ikke i grupper.
- At det var elektronisk basert
- Mye kjent stoff, kan brukes som temasamlinger videre
- Kunne gjennomføre kurset når det passet meg.
- Informativt
- Likte å se hvordan ansvarsforholdene er i forhold til støttekontakt ordning, reise/ferier og fritid. Syns det var greit med video snutter-
- Synes at alt er bra. Godt å få nytt innputt og repetere ting.
- Fokus på selvbestemmelse, refleksjon.
- Mye interessant teori
- En enkel og grei gjennomgang som er viktig i arbeidet med psykisk utv.hemmede.
- Fin måte å definere fritid på.
- Fikk meg til å forstå mer hva fritiden innebærer.
- Fikk meg til å tenke om brukerne var i sentrum når vi valgte fritidsaktiviter, eller om det var vi som bestemte. Likte videoklippene
- Gode eksempler og video, direkte linker til wikipedia på fremmedord og lignende
- Var lærerikt. Fint at det var tatt med lovverket.
- Tok opp veldig relevante problemstillinger i forhold til å jobbe i bolig. Likte spesielt godt den biten som gikk på nettverk, da jeg er midt oppi en nettverks kartlegging på min ene arbeidsplass.
- Perspektivet på hvor viktig det var å la brukerne få bestemme selv hva de vil bruke fritiden sin på.
- Mye som jeg kjente meg igjen i. Kjempe bra eksempler
- Gode tips om planlegging av ferie og andre gode råd når det gjelder fritid etc.
- Relevant
- Flere spennende og interessante tema
- Tankevekker, nye ideer.
- Bevisstgjøring av arbeidsplass som noens hjem.
- Mye av kursene kan vi, men tenker ikke så mye på det. Fikk en del "AHA" opplevelser.
- Synes nettverk kap. var kjekt.
- Hvordan psykisk utviklingshemmede føler. Videoene
- Praktisk.
- Mye aktuelle og gjenkjennelige problemstillinger/temaer.
- Kapitlene om nettverk: greie kapitler som kan leses og forstås av alle. Gode og oversiktlige nettverkskart.

- At viktigheten med brukermedvirkning ble belyst...
- Videoene. Interessant å se hvordan de det dreier seg om tenker, og hva de mener.
- Likte kapittelet å feriere - sammen om det hele.
- ok
- Fikk belyst endel tanker rundt det å tenke kreativt rundt brukernes muligheter, istedenfor å tenke begrensningene.
- Lettere lesestoff enn første kurs
- Konkrete problemstillinger med videofilmer
- Eksemplene var bra
- Kjøkk variasjon med videoklipp.
- Det er lærerikt
- Video klippene
- Eksemplene på teorien
- Kunnskap om ferieordninger og viktigheten med fritid

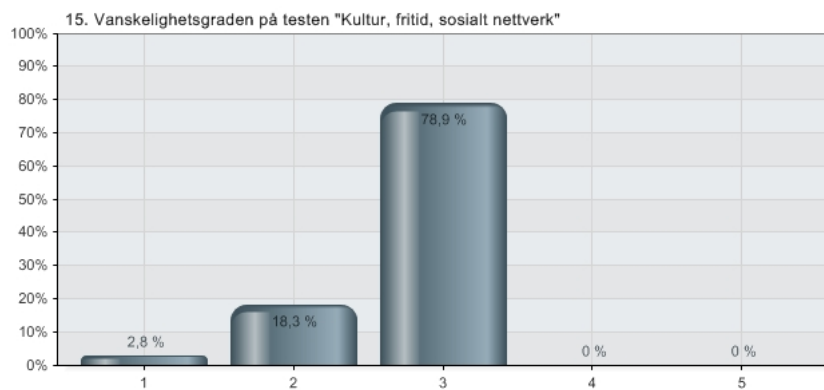
Ikke fornøyd med i "Kultur, fritid, sosialt nettverk"

- For mykje fokus på kultur, lite tid til dette i jobben. For grundig i forhold til andre ting. Savna eit kapitell om kommunikasjon og alternativ kommunikasjon. Kor viktig dette er.
- Kurset virket alt for omfattende i fht viktighetsgrad ut fra min vurdering.
- Forsto ikke helt plasseringen på seksualitet og samliv under dette temaet.
- At det ikke var flere kurs
- Mye tørrlesing. Kunne hatt mer av stoffet på film.
- For grundig forklart, enkelte tema (kultur), som forklarer seg selv.
- Synes en del av spørsmåla skulle vært knyttet til en mer generell vinkling enn om disse" jentene"-
- Mye tekst, hvor ikke alt virket like relevant. Gikk for dypt inn i dybden.
- Vel mye "historikk" og merkelige spørsmål
- Føler at viktigheten av fritidsaktiviteten / kulturen som er forklart i kurset er vel overdrevet. Her hvor jeg jobber blir dette begrenset av økonomi. Da hjelper det ikke hvor flott det er /blir forklart.
- Alle videoklippene virket ikke-
- Syns noe av det som ble tatt opp var selvfølgeligheter.
- Som regel er det de som har fagansvar og virksomhetsansvar som kan frigjøre personalressurser. slik at kurset bør spesielt gjennomføres av ledere. Da jeg var ferdig i slutten av oktober med alle tre kursene fikk jeg tenkt gjennom det jeg ville evaluere. Da hadde jeg fått 100 % på alle tre og tatt utskrift. Hvor mange timer jeg har brukt vet jeg ikke, men sikkert mer enn 8 timer. Skriver allikevel 8 timer som på utskriften.
- At jeg etter bestått test ikke vet hvilket svar som var galt.
- Syntes det var veldig stort
- Litt mye kultur.. Kunne vart litt mer for svaktfungerende
- Ferie, fritids aktiviteter og støttekontakt ordning virka som et uoppnåelig luftslott. Savner konkrete eksempler på hvordan det kan ordnes på stramme budsjetter.
- Teorien var tung. Kurset traff ikke helt i forhold til vårt arbeid selv om vi jobber både med hjemmeboende og i bofellesskap.
- Noen av svaralternativene synes jeg var idiotisk like, som om "di" vil vi skal ta feil.
- Mangler litt videoer.
- Veldig mye kultur
- Lite i forhold til nettverksbygging.
- Testen: Vi savner enkle og konsise spørsmål og svar. "Selvstendig fritid": Dette med "jentene" blir for tullete. Kunne det for eks blitt laget en video der "jentene" ble intervjuet, slik at alle kunne forstå hva der ble vist tilbake til?
- "Feriekontrakt": Er dette et forslag? Er det lov å bli syk eller ombestemme seg å bli hjemme i stedet for? Hvis dette skjemaet er laget for å få en noenlunde oversikt, er det jo greit, men ordlyden bør forandres, og ordet "kontrakt" blir feil.

- At ikke alt var helt ferdig..
- Synes fortsatt at det blir for mange henvisninger til litteratur.
- Henvisningene kunne kanskje kommet først eller til slutt.
- Syns det var greie kapitler, men måtte hoppe over noen delkapitler og avsnitt for å komme gjennom.
- Mye stoff å gå gjennom i forhold til tiden som var beregnet.
- Noen av videoinnslagene var litt "barnslige" og virket naive.
- For mye teori
- Mange jobber også i forhold til svakt fungerende utviklingshemmede og da blir dette innholdet ikke gjennomførbart

Vanskelighetsgraden på testen "Kultur, fritid, sosialt nettverk"

Hvordan vurderer du vanskelighetsgraden på testspørsmålene?:

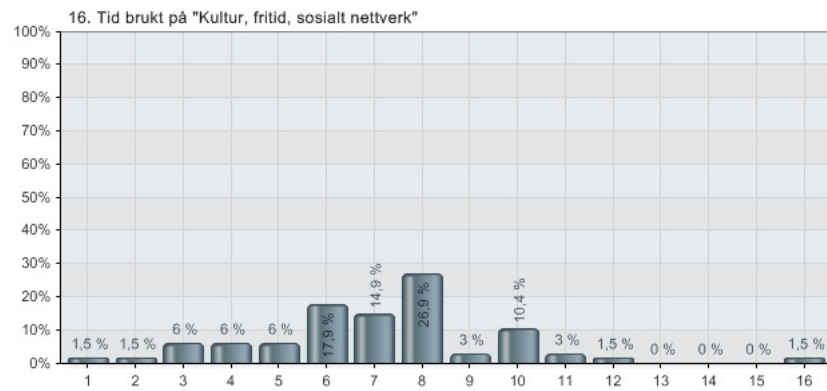

Alternativer	Prosent	Verdi
1 Alt for lett	2,8 %	2
2 Litt for lett	18,3 %	13
3 Passe vanskelig / lett	78,9 %	56
4 Litt for vanskelig	0,0 %	0
5 Alt for vanskelig	0,0 %	0
Total		71

Ingen har rangert testen som litt for vanskelig eller alt for vanskelig.

Tid brukt på "Kultur, fritid, sosialt nettverk"

Hvor mange timer brukte du tilsammen på å gjennomføre kurset "Kultur, fritid og sosialt nettverk"?:

Gjennomsnitt: 7,09 timer

Samlet vurdering

Tekniske problemer

Har det vært tekniske problemer, for eksempel med innlogging, lyd, video og så videre? Beskriv her:

- Mange videoer som ikke fungerte
- Video.
- Kun 1-3 videoer som jeg ikke klarte å åpne, ellers alt ok
- Mye "hakkete" videoer i starten. Lyden var også lav på videoer i starten.
- Hakkete video og videoer som manglet
- Tok litt tid å laste ned noen av videoene selv om jeg har godt nett
- Jepp, men det har gått greit allikevel.
- Hakkede videoer
- Noen videoer virket ikke, men virket så ved senere anledning. Mulig at noen ikke ble sett.
- Problemer med å få frem videosnutter
- Ikke annet enn at enkelte videoer ikke var lagt til. Noen av kapitlene var litt ufullstendige
- Kunne vært i bokform. Ikke internett overalt.
- Ja videoklipp og lyden på dem
- Litt med innlogging
- Hatt problemer med lyden, ikke alle videoene var ferdig, hengte seg til tider opp.
- Ingen hjemme, men probl. når vi tok det felles på jobb, men det skyldes utstyret her.
- Det var videoer som manglet. Savnet at jeg når jeg gikk inn neste gang kunne se hvilke bolker jeg hadde lest, hvor langt jeg var kommet i kurset.
- Vanskelig å finne rett web side, vanskelig å finne ut hvor man registrerer seg
- 2-3 videoer ble ikke vist
- I begynnelsen hadde jeg problemer når jeg skulle logge meg på mer enn en maskin, men ble ordnet.
- Noen videoer kom ikke opp. hadde også problemer med det første kurset.. den stod på 99 prosent.. kom ikke opp på 100 prosent før jeg var ferdig med alle 3 kursene.. vet ikke om det var jeg som gjorde noe galt.
- Noen videoklipp var det ikke lyd på. Også når en gikk inn og evaluerte ett kapittel etter å ha gjennomført alle tre med 100 % var det problemer, fordi det ble feil på gjennomføringsprosenten etter dette.
- Det var noen videoer jeg ikke fikk se.
- LITT VANSKELIG I STARTEN, MEN FIKK HJELP VED INNLOGGING
- Mye hakking i video, litt vanskelig å høre hva som ble sagt til tider i videoene, kunne vært tekstet. Greit hvis en kan logge seg ut av siden..
- Har hatt problemer med å spille av videoene

- Første kurs, tror ikke alle videoene var lagt ut.
- Alt har vært greit teknisk
- Ingen problemer
- Ja, fikk ikke se alle videoene
- Har vært noen problemer med å laste opp et par videoer. Samt litt trøbbel med å få fullført siste bolken. Måtte da ta kontakt med dere som fikset det fort.
- Noe komplisert med innlogging og manglende video i starten, ordnet seg etter hvert
- En del problemer med på og avlogging til å begynne med, men det kom seg etter hvert. En del videoer er ikke lagt inn.
- Noe manglende video (tror ikkje kurset var heilt ferdig)
- Fikk ikke sett filmen om truls, en del hakking på videoen i kurs 2 der en gruppe mennesker med utviklingshemming spilte instrumenter og sang
- Kom ikke inn på alle videoer
- Manglet litt videoer, noe som var litt synd... ellers har det gått greit med lyd og innlogging
- Forsto det slik at det manglet noen videoer som ikke var klare, altså ikke teknisk problem.
- Problemer med innlogging, men kom seg.
- Teknisk problem med videoklipp ved første innlogging
- Manglet mange av videoene da jeg tok kursene
- Var flere videoklipp jeg ikke fikk åpnet. Og noen oppgaver jeg ikke ikke løst pga fikk ikke markert hvor teksten skulle stå.
- Det var noen mangler, på videoer. gikk fint med innl + lyd
- I starten veldig problemer med innlogging da andre hadde logget inn, gikk flere dager før jeg kunne logge meg inn. 3/4 deler av videoene har jeg ikke fått sett, både pga det ikke har vært lagt til video og at jeg ikke har fått lastet opp.

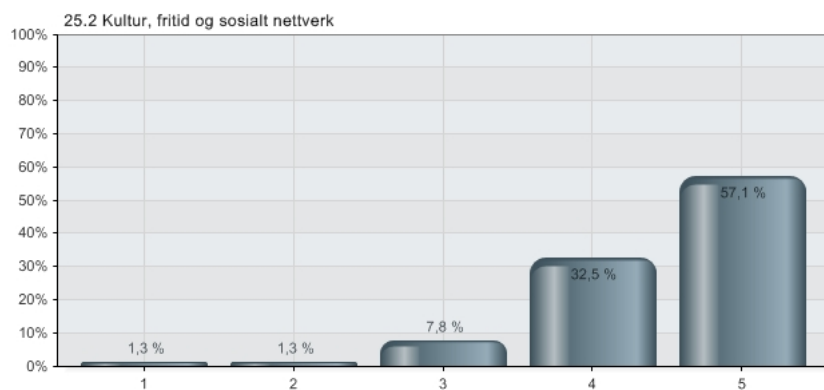
"Alle burde gjennomføre kursene"

Marker hvor enig eller uenig du er i dette utsagnet:

"Alle som jobber for utviklingshemmede burde gjennomføre dette kurset":

1 Helt uenig - 2 Ganske uenig - 3 Hverken enig eller uenig - 4 Ganske enig - 5 Helt enig

"Alle burde gjennomføre kursene" - Kultur, fritid og sosialt nettverk

89,6 % svarer at de er ganske enig eller helt enig

Google Analytics

En typisk uke i utprøvningsperioden har det vært ca 800 besøk på sidene, hvor ca 390 har vært unike besøk.

Disse har i gjennomsnitt vært inne 30 minutter om gangen.

Til sammen har det vært ca 20.000 sidetreff per uke. Dette er fordelt på tre kurs (med like stort omfang på hver av dem), hvor kurset Kultur, fritid og sosialt nettverk (som vi har fått støtte til fra Extrastiftelsen Helse og rehabilitering) er ett av dem.

Med tanke på at kursene har vært i en utprøvningsfase og ikke har blitt markedsført andre steder enn i Karmøy kommune, kan vi konkludere med at dette er svært gode tall.

Helsekompetanse

Man har anledning til å besøke elæringskurset uten å registrere seg. Men så mange som 190 personer registrerte seg med epostadresse og brukernavn / passord i denne perioden. Etter testperiodens utløp har dette økt ytterligere.

Testene

For å bestå testene har man måttet ha mer enn 75 % riktige svar.

Tall fra 31. desember 2010:

Testen for “Kultur, fritid og sosialt nettverk”

285 fullførte testtagninger. 103 av de gjennomførte testene ga resultat ikke-bestått. 182 tester ble gjennomført med bestått. Gjennomsnittlig mestringsgrad er 80 %.

Selv om noen spørsmål ble opplevd som for banale, og noen mente at svaralternativene enkelte ganger var for uklare eller lite hensiktsmessige i en slik test, har samlet vanskelighetsgrad ikke blitt vurdert som for høy. Et mindretall synes testene har vært for lette, men med tanke på at de skal være egnet også for personer uten helsefaglig utdanning har vi nok truffet ganske godt med det eksisterende vanskelighetsnivået.

Noen av spørsmålene og svaralternativene bør nok likevel justeres, erstattes eller fjernes helt.

Oversikt over hvilke svaralternativer kursdeltagerne har valgt (hva de har svart rett og galt på) er sendt forfatterne, og vil gi grunnlag for justeringer.

